

wel van vakmanschap op een bepaald terrein.

De oude jaargangen van De Levende Natuur zijn nog heel goed leesbaar, waarbij opvalt dat een en ander wat smeueriger werd opgediend dan nu het geval is. De artikelen thans zijn gedegen wetenschappelijke bijdragen, waar soms geur noch smaak aanzit. Maar dit ter zijde. Ik wilde alleen maar aantonen, dat publiceren in De Levende Natuur toch wel iets bijzonders was en voor een 15-jarige jongen een zeer speciale gebeurtenis.

Dagboekartikel

Jan Verweij heeft vanaf 30 mei tot en met 27 juli 1914 bijna dagelijks een paartje Grauwe klauwier gevolgd en zijn bevindingen opgeschreven in een soort dagboek.

Zelfs in 1914 was de Grauwe klauwier niet zo'n algemene broedvogel. In de omgeving van Noordwijk broedden in 1915 8 paren en in 1916 5 paren (De Levende Natuur afl.21-22 1 maart 1917)

Vijftig jaar later waren dat nog 4 paren en nu komt de Grauwe Klauwier in Noordwijk niet meer als broedvogel voor.

Jan Verweij deed zijn waarnemingen in het bekende Hoogwakersbosje. De geschiedenis van dit bosje wil ik in een volgende Strandloper eens nader belichten.

Vanaf zijn woning, de nu afgebroken villa "Nova" op de hoek van de Prins Hendrikweg en Nieuwe Zeeweg, was het Hoogwakersbosje dwars door duin voor een 15-jarige knaap een peuleschilletje. Hieronder laat ik het artikel volgen zoals dit verscheen in De Levende Natuur van 1 februari 1915. De oude spelling is aangepast, doch dat zou Jan Verweij ook hebben gedaan als hij het artikel herschreven zou hebben.

E.Aartse

Uittreksel uit mijn dagboek over de grauwe klauwier.

Zaterdag 30 mei. Zie een klauwier met zijn kind. Hij blijft heel lang zitten tot ik vlak bij ben.

Zondag 31 mei. Zie weer de klauwierman met zijn kind op dezelfde plaats. Zie hem later weer en dan voert hij zijn jong.

Maandag 1 juni. Vind 't nest van de klauwier met 4 eieren. Ik begrijp, dat 't jong dat gevoerd wordt zijn wijfje is. 't Nest ligt in een meidoorn.

Dinsdag 2 juni. Vind bij 't nest van de klauwier een spitsmuis op een duindoorn geprikt en de klauwier heeft 5 eieren.

Woensdag 3 juni. Zie een 2de paar klauwieren niet ver van 't eerste; vind er later op de dag een kikker op een meidoorn geprikt.

Donderdag 4 juni. 't 2de paar klauwieren is nog in 't bosje.

Vrijdag 5 juni. De klauwier heeft 6 eieren, waarschijnlijk al eerder.

Zaterdag 6 en zondag 7 juni. Ik heb 't te druk met m'n andere nesten.

Maandag 8 vrijdag 19 juni. Er is aldoor niets te zien. 't Wijfje zit erg vast op 't nest en 't mannetje maakt veel lawaai.

Vrijdag 19 juni. De eieren zijn uitgekomen en nu liggen er 6 kleine nachtrose diertjes in 't nest.(Broedtijd dus 14 dagen, misschien 15 of 16).

Zaterdag 20 juni. Niets bijzonders.

Zondag 21 juni. Vind 't nest van het tweede paar klauwieren, niet ver van het eerste, met al tamelijk grote jongen. De ouders gingen als gekken te keer, deden uitvallen naar mijn hoofd (tenminste 't mannetje, 't wijfje kwam heel dicht bij zitten roepen) maar raakte me niet. Terwijl ik een van de jongen opneem ontsnapt hij me en verdwijnt in de ruigte onder de eglantier, waarin 't nest ligt.

Maandag 22 juni. De laatstgenoemde klauwierjongen zijn uitgehaald. De ouders hebben nog alleen 't jong, dat gisterochtend weggelopen is en zorgen daar goed voor.

Dinsdag 23 juni. Eén van de jongen van 't eerstgevonden nest pak ik uit 't nest om uit te tekenen, maar in plaats van netjes stil te zitten, hobbelt hij weg en verdwijnt tussen de struiken. Telkens als de jongen schreeuwden, als ze in mijn hand waren, begon de oude klauwier mannetje alleen) met grote woede op me te stoten. Drie of vier, misschien wel vijf keer, heeft hij me daarbij geraakt. Hij gaf me een flinke klap met zijn vleugel. Eén keer voelde ik duidelijk, dat hij met zijn buik op me neer viel, met z'n poten weer afzette uit mijn haren (ik loop altijd zonder pet in 't duin) en zo weer opvloog. 't Wijfje gedroeg zich daarbij heel anders. 't zat woest of angstig te roepen op een overhangend eglantiertakje (die stonden om de meidoorn) en zwaaide met haar staart van links naar rechte en in de rondte van belang.

Woensdag 24 juni. Bij de klauwieren gaat alles goed. Wanneer ik aankom, zit hij, zoals gewoonlijk, op 't hoogste takje van de hoogste meidoornboom in de buurt van zijn nest en begroet me met een krakend 'tak,tak' dat hoe meer ik 't nest nader, overgaat in een vlugger en aanhoudend gekraak.

Donderdag 25 juni. De klauwier doet uitvallen naar mijn hoofd en schijnt blind te zijn, zoveel waagt hij. Toen ik in de buurt van het nest kwam, vloog bijna een merel tegen me aan, die op de hielen gevolgd werd door de klauwierman. Zodra deze mij in de gaten kreeg, staakte hij zijn vervolging en de merel vloog zenuwachtig weg.

Vrijdag 26 juni. Heb 't te druk met mijn schoolwerk.

Zaterdag 27 juni. Bezoek met een kennis 's avonds 't klauwierennest. 't Wijfje zat op de jongen, hun kopjes staken onder haar uit. Zodra ze begon te schreeuwen, kwam de man (die waarschijnlijk sliep met 't weggelopen Jong) aangevlogen en begon weer zijn uitvallen, maar raakte ons niet, hoewel 't verbazend weinig scheelde (je voelde de lucht en de kennis boog telkens vlug 't hoofd). Weer loopt een jong weg als op 23 juni.

Zondag 28 juni. Ik laat de klauwieren met rust, ik ben er wel toe genoodzaakt, want ik moet nog een leeuwerikennest met 3 jongen en een jonge koekoek in een boompiepernest zien (en ik heb er geen berouw van gehad, want ik vond vlak daarnaast ook nog een jonge koekoek in een tapuitennest in een konijnenhol).

Maandag 29 juni. 't Klauwierennest is uitgehaald, maar de 2 jongen, die weggelopen zijn, lopen achter vader en moeder aan, terwijl 't andere klauwierenpaar zich nog kan verheugen in het bezit van 't eerst weggelopen jong. (Evenals verleden keer is ook dit nest natuurlijk uitgehaald op de vrije zondag). De klauwier heeft opgeprikt en afgekloven: een spitsmuus.

Dinsdag 30 juni. Hoor voor 't eerst van mijn leven de klauwierman zingen, heel aardig, maar tamelijk zacht; een mengelmoes van allerlei geluidjes. Een groenling vindt 't blijkbaar erg mooi en komt kijken, maar de klauwier vliegt op en de groenling pakt zijn biezen zo vlug hij kan.

Woensdag 1 juli. De klauwier heeft een kikkertje opgeprikt.

Donderdag 2 juli. De klauwier heeft een nachtuil opgeprikt.

Vrijdag 3 en zaterdag 4 jun. Niets bijzonders.

Zondag 5 juli. Ik kom bij de klauwieren, 't wijfje zat op een lage duindoortak, naast haar zat iets roods en een tos veren. Ik ging er op af; 't wijfje werd kwaad en ging weer roepen, de man kwam ook kijken. 't Was een prachtig gezicht. De twee oude vogels vlogen om me heen en ik ging naast 'het roods en de bos veren' liggen. 't Was een opgeprikt vogel, een pieper. Hals en kop en een deel van 't lichaam waren er al af; 't bloed met donsveertjes die er aan waren blijven kleven, zat langs de takken, vlees en veren lagen verstrooid er onder op de grond. Eén van zijn vleugels was op een apart takje geprikt.

Maandag 6 juli. Niets bijzonders.

Dinsdag 7 juli. De klauwier bootst een kneu na. Hij of zij heeft weer een vogeltje gegeten en een bij opgeprikt. De jonge klauwieren kunnen vliegen. 't Mannetje en 't wijfje hebben ieder, een jong voor zich genomen; 't mannetje zit er mee in 't duin, 't wijfje er mee in 't bosje.

Woensdag 8 juli. Niets.

Donderdag 9 juli. Vind opgeprikt een soort bij, één vleugel en 2 poten van een afgekloven kneu (alles door de klauwierman in 't duin met één jong) en een half afgekloven muis en een vers opgeprikt vogel (waarschijnlijk een leeuwerik) door de klauwieren met 1 jong van 't laatst gevonden nest.

Vrijdag 10 juli. Niets.

Zaterdag 11 juli. De klauwier heeft een bij opgeprikt.

Zondag 12 juli. De klauwier heeft op een laag dood meidoortje 4 afgekloven vleugels opgeprikt en er onder liggen veren van 2 verschillende vogels.

Maandag 13 juli. Niets

Dinsdag 14 juli. Vind er bijen opgeprikt. Vang een jonge klauwier. Hij krijgt al aardig de kleur van het oude mannetje. Hij kon goed vliegen maar kroop weg.

Woensdag 15 - zaterdag 18 juli. Niets.

Zaterdag 18 De klauwier heeft twee kneuvleugels opgeprikt en veel junikevers gegeten.

Zondag 19 juli. Niets.

Maandag 20 juli. De klauwier heeft veel junikevers gegeten.

Zondag 26. juli. De klauwier heeft een kneu gegeten.

Maandag 27 juli. Vind 2 kikkertjes opgeprikt door doortrekkende klauwieren.